

[Arne Bjerregaard]

det givet muligt, og renten ville falde, fra det øjeblik man vedtog en sådan ordning, og samtidig – og det er lige så væsentligt – kunne regeringen med økonomiministeren i spidsen opgive merværdibeskatningen af jord og fast ejendom, fordi hele interessen for at investere i jord og fast ejendom – det udtryk, som altid bruges – vil aftage med den halvede rente og med, at der ikke er nogen fradrag. Det vil sige, at stigningen på disse områder ikke vil blive stærkere end den øvrige stigning i samfundet.

En anden ting, som også er væsentlig, som regeringen bakser med, og som vi har været med til at bakke med gennem flere år, er selvfølgelig lønudgifterne, som er med til at frembringe vores valutaunderskud, som igen er med til at frembringe den høje rente. Lad mig citere fra betænkningen over dyrtidsreguleringen, afgivet den 7. august 1973 af et underudvalg:

»En forringelse af bytteforholdet er i sig selv udtryk for, at samfundet er blevet fattigt. Såfremt lønmodtagerne og andre befolkningsgrupper gennem automatisk dyrtidsregulering helt eller delvis friholdes for at bære en del af den byrde, kan resultatet blive en forhøjelse af omkostningsniveauet, der vanskeliggør den nødvendige overførsel af ressourcer til valutaandtjenende erhverv. Dette kan igen føre til en situation, hvor betalingsbalanceproblemerne må løses igennem en over længere tid fastholdt dæmpning af aktivitets- og beskæftigelsesniveauet. Derfor bør det overvejes, om det ikke er rimeligt at indføre mere fleksibilitet i den automatiske dyrtidsordning.«

Så vidt dem, som har været med i dette udvalg. De erkender klart, at vi får et betalingsbalanceproblem, altså handelsbalanceunderskud, i det øjeblik vi ikke tager indkomspolitikken med. Altså har den reel indflydelse på rentehøjden.

Jeg er bange for, at denne sammenblanding af total liberalisme i lønoverenskomsten og den øvrige socialliberalisme i samfundet i fremtiden ikke har nogen mulighed for at fungere sammen. I al fald er det inkonsekvent at sammenblende de to systemer, desværre. Man vil have ganske frie lønforhandlinger, men den arbejdsløshed, som disse lønforhandlinger kan føre frem til, skal betales af den øvrige del af samfundet. Derfor tror jeg ikke, det vil være muligt i længden at

fastholde to så vidt forskellige systemer i vort samfund. Man må sige, at enten må arbejdsmarkedet selv betale de sociale virkninger af sin aftale, altså betale arbejdsløshedsunderstøttelsen, eller også må samfundet være med i lønaftalen.

Lad mig sluttelig sige, at jeg tror ikke, regeringen kan ændre vores rentehøjde og hele vores økonomiske politik ved at lappe videre på gamle lapper. Det er piskende nødvendigt – for at bruge en tidligere økonomiministers ord – at regeringen viser mod til at fremlægge en målrettet, en fremadrettet, en konstruktiv politik på det økonomiske område, hvis vi skal bevare det privatkapitalistiske system, og det går jeg ud fra at vores nuværende økonomiminister ønsker. Og jeg tør også sige, at den brede befolkning i Danmark ønsker det.

Men vel, regeringen skulle i sin tid udvides, for at den kunne blive handlekraftig. Jeg spørger bare, også med hensyn til disse problemer: hvor blev handlingerne, hvor blev kraften af?

Ib Christensen (DR):

Et par af ordførerne har rejst tvivl om nytten af denne debat. Jeg kan sige til vores forsvar som en af dem, der har rejst den, at der dog er gået så lang tid som fra maj i fjor, siden vi sidst har drøftet renteproblemerne her i tinget specielt. Videre kan det måske også tillades, at man anfører, at vi har en regering, der har indført en reformpause, og også i andre henseender er det en pauseregering, der ikke belaster folketingets tid så farlig meget, så vi har vel tid til at bruge et par timer eller tre på at debattere et så vigtigt emne som renten, så meget mere som såvel denne regering som dens forgænger gentagne gange har proklameret som en målsætning at få det høje danske renteniveau bragt ned, uden at der dog er sket noget nævneværdigt på feltet. Det kunne da være en selvstændig grund til, at vi tager denne diskussion.

Det fremgår desværre, efter min vurdering, af ministerens svar, som prisværdigt er holdt inden for rammen af det, der blev spurgt om, at regeringen ikke har nøglen til at få renten bragt ned, medmindre regeringen ser nøglen i overenskomstssituationen, som var det, økonomiministeren sluttede med, og derved bragte han sig på linje med andre ordførere